

MBA onderzoek(1)

PPP, het middel bij uitstek voor armoede vermindering

In deze rubriek worden korte samenvattingen gegeven van studies die studenten van het FHR Lim A Po Institute of Social Studies maken in verband met de afronding van hun MBA/MPA opleiding. De opleidingen vereisen onderzoek van de eigen samenleving, waardoor met zo'n 30 studies per jaar in feite een belangrijke bron van nieuwe concepten en nieuwe kennis beschikbaar komt over onze samenleving. Beschikbaar gesteld door personen die in leidinggevende posities in onze samenleving met deze concepten en kennis hebben leren werken.

“Armoede is een uiterst complex verschijnsel. Het heeft economische, politieke, institutionele en sociaal-culturele dimensies. De oplossing ervan behoeft al deze dimensies in een geïntegreerde aanpak. Er worden soms simpele oplossingen voorgesteld, waarbij bijvoorbeeld aangetoond wordt dat de bestrijding van armoede een kwestie is van economische groei, en dat deze in belangrijke mate bepaald wordt door de beschikbaarheid van investeringskapitaal. De beschikbaarheid van investeringen zou dan volgens deze simpele redering bijdragen tot armoedevermindering. Dit soort economisch denken en het beleid dat er op gebaseerd is leidt in de praktijk echter vaak tot meer armoede, althans tot een meer ongelijke verdeling van inkomsten in een samenleving.”

Dominique van Dijk heeft in het kader van haar afstudeerwerkstuk voor haar MBA opleiding aan het FHR Institute een studie gemaakt naar het armoede probleem in onze samenleving en naar de mogelijke oplossing ervan. Het perspectief van haar studie betrof in het bijzonder de duurzame ontwikkeling van onze samenleving, en hoe daar aan bij te dragen. Waarbij zij voor het aspect van de armoede vermindering koos.

De typering van armoede in onze samenleving is niet moeilijk ('er is armoede!'), maar tegelijkertijd toch weer niet eenvoudig. De cijfers die de armoede moeten beschrijven zijn onvolledig en wisselen per onderzoeker en per jaar. Algemene kenmerken zijn: een werkeloosheid van 16%; een sterke ongelijke verdeling van het inkomen; 57% van de bevolking onder de armoede grens; een inefficiënt werkende overheid en een onderontwikkelde private sector.

Van Dijk heeft in haar literatuurstudie van armoedebestrijding in de wereld het begrip PPP geanalyseerd, public private partnership. Geen van de sociale partners is in staat het armoede verschijnsel alleen te bestrijden. Dat behoeft PPP, waarbij iedere partner een bijdrage heeft waarmee die van de ander wordt ondersteund en aangevuld. Het vereist drie belangrijke condities: er wordt een gezamenlijke 'publieke ruimte' gedefinieerd, waarop het beleid van elke partner dan kan worden afgestemd; de overheid schept een stimulerend milieu voor het bedrijfsleven (onder meer door de realisering van politieke stabiliteit, een adequate infrastructuur, gezond financieel systeem en vereenvoudigde procedures voor het midden- en kleinbedrijf), en een sterke 'civil society'.

Veelzijdig begrip, veelzijdige aanpak

In de definitie van armoede die Van Dijk als uitgangspunt neemt komt het veelzijdige karakter van het vraagstuk direct naar voren. Zij ontleent het armoede begrip aan de studie van V. James over armoedevermindering en sociale ontwikkeling. Ook andere armoede-concepten laat zij de revue passeren.

Armoede is, volgens James, niet alleen het gemis aan middelen om zich van een redelijk inkomen te verzekeren, van een goede gezondheid en van kennis -middelen als grondbezit,

vaardigheden, kennis, kapitaal en sociale relaties-, maar vooral het gebrek aan toegang tot deze middelen.

Van Dijk werkt dan vooral het PPP-concept uit, en schetst het op verschillende niveau's, van onderlinge samenwerking tussen overheid en sociale partners, zoals in de uitvoering van sectorplannen; partnerships op het niveau van beleidsontwikkeling, zoals met het 'Global Compact' en geïntegreerde partnerships waarbij gezamenlijk een effectieve invulling wordt gegeven aan de ordening van de 'publieke ruimte'.

Ze spitst de theoretische begrippen toe op twee door haar verrichte casestudies in Suriname namelijk van huisvesting (LISP) en toerisme (ITDP). PPP's blijken zeker mogelijk te zijn in Suriname maar komen niet volledig tot hun recht door de afwezigheid van de factoren die juist van belang zijn voor de optimale werking ervan. Wat mist is een breed gedeeld publiek domein, en een voldoende stimulerende omgeving voor de private sector. Wat mist is ook een sterk NGO-veld. Van Dijk besluit dan met de stelling 'dat de sleutel factoren voor succes voor PPP's in Suriname niet verschillen van de algemene kritische factoren van succes in de ontwikkeling van de samenleving. PPP's kunnen binnen een duidelijk gevestigd kader bijdragen aan armoedevermindering als zij de sociale, economische én institutionele factoren, die deel zijn van het armoede vraagstuk, integraal meenemen. Het concept van PPP is betrekkelijk nieuw; het moet nog tot volledige wasdom komen. PPP's zijn zeker geen wondermiddel voor de ontwikkeling van een land, ze moeten begrepen worden als een onderdeel van een meer omvattende strategie van groei en ontwikkeling

Er is nog een lange weg te gaan, besluit Van Dijk, maar het zal langs de route van PPP lopen!